

že inž. František K. zaplatí z nemovitostí, družstvu prodaných, dlužnou dávku z majetku a z přírůstků na majetku a dávku z přírůstků hodnoty. Prvý důvod odpadl, ježto úvěr banky L. byl v době vydání rozsudku prvního soudu úplně uhrazen, což žalované družstvo ve sporu přiznalo a patrně i z přípisu banky L. Zbývá tedy jen druhá námitka žalovaného družstva, již v odpovědi na žalobu přednesená, k níž v dovolací odpovědi znova se odkazuje, o které však nižší soudy dosud nejednaly, zamítnuvše žalobu z jiného právního důvodu, což rozsudek prvního soudu výslovně uvádí. Vyžaduje tedy zevrubné posouzení rozepře, by byl ještě skutkový děj vysvětlen a skutkové údaje stran doplněny o úmluvě, žalovaným tvrzené, že 50.000 Kč bylo mu ponecháno jako záruka za to, že inž. František K. zaplatí shora jmenované veřejné dávky, a aby okolnosti v tomto směru pro spor rozhodné byly nabídnutými důkazy zjištěny. Nebylo-li družstvo v době dojednání smlouvy ještě zapsáno do rejstříku společenstevního (§ 8 zák. ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák.), bude ovšem třeba také zjistiti, zda družstvo po svém právním ustavení smlouvu osob, za společenstvo na právním jednání účastnících, dodatně schválilo. Vytčená neúplnost řízení jest na úkor i správnému právnímu posouzení věci a toto vyžaduje ještě dalšího jednání v první stolici, ovšem již jen v rámci shora vytčeném.

Čís. 5078.

Zákon o obchodních pomocnících ze dne 16. ledna 1910, čís. 20 ř. zák.

Pokud koná tkalcovský mistr vyšší nekupecké služby. Soud jest oprávněn přiznati tkalcovskému mistru kvalifikaci vyšších nekupeckých služeb, třebaž v mezisporu o příslušnost v jiném sporu mezi týmiž stranami o týž předmět sporu vycházel z názoru opačného.

(Rozh. ze dne 26. května 1925, Rv I 610/25.)

Žalobce byl tkalcovským mistrem v továrně žalované firmy a obdržev dne 1. prosince 1922 čtrnáctidenní výpověď, domáhal se dle §u 29 zákona o obch. pom. zaplacení služebních požitků za dobu do 31. března 1923. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, o dovolací soud uznal podle žaloby. Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Jest správné, že ve sporu Cg II a 36/23 mezi týmiž stranami o týž peníz před krajským soudem v H. jako soudem procesním vedeném tento krajský soud usnesením ze dne 7. prosince 1923 vyslovil, že činnost žalobce v továrně žalované firmy kvalifikovati jest jako činnost pouhého orgánu dozorčího, jako předního dělníka a že tudíž služby tyto nejsou vyššími službami nekupeckými ve smyslu §u 73 živn. zákona, a že tento právní názor vrchní zemský soud jako soud druhé stolice ve svém usnesení ze dne 11. ledna 1924 shledal správným a v důsledcích toho usnesení soudu první stolice, žalobu pro nepříslušnost krajského

soudu v H. odmítající, potvrdil. Tímto rozhodnutím byla však pravoplatně rozřešena jediné otázka příslušnosti a jediné ohledně této otázky jde o věc rozsouzenou. V otázce kvalifikace žalobcových služeb u žalované ve věci samé nebylo však tímto rozhodnutím prejudikováno a mohl proto krajský soud v H. jako soud odvolací v tomto sporu, když ve věci samé rozhodoval, uchýliti se od názoru ve svrchu uvedených souhlasných usneseních ohledně kvalifikace žalobcových služeb u žalované vysloveného a služby tyto ve věci samé jako vyšší nekupecké služby označiti, neboť jde zde o spor jiný, při kterém jen otázka příslušnosti předchozím sporem pravoplatně byla rozřešena. Tento postup soudu odvolacího nezakládá proto zmatečnosti §u 477 c. ř. s. a dovolací důvod vadnosti řízení dovolatelem v něm spatřovaný není dán. S hlediska §u 503 čís. 4 c. ř. s. jest správným názor soudu odvolacího, vyslovený v napadeném rozsudku, že práce, které žalobce u žalované konal, jsou vyššími nekupeckými službami ve smyslu §u 1 odst. 1 zákona ze dne 16. ledna 1910, čís. 20 ř. zák. Pojem vyšších nekupeckých služeb není v zákoně vymezen a jest proto v každém jednotlivém případě otázku tuto zvláště řešiti. V ohledu tomto není v tomto případě bez významu, že žalobce před tím, než u žalované službu nastoupil, v různých závodech jako samostatný tkalcovský mistr byl zaměstnán, že žalovaná ve svém dopise ze dne 20. prosince 1920 na spolek strojmistrů žádala doporučení řádného a velice zručného tkalcovského mistra, který rozumí všem systemům bavlnářských stavů a že konečně ve svém dopise ze dne 7. ledna 1921 žalovaná žalobce přijala do svých služeb a jemu sdělila: »Nastoupením místa přejímáte zodpovědnost za správný chod stavů a přípravných strojů. Dále jste jako mistr zodpověden za práci Vám podřízeného dělnictva . . .« Z toho plyne, že práce, ku kterým žalobce u žalované jako tkalcovský mistr byl přijat, vyžadovaly zvláštní odborné znalosti a zkušenosti žalobcovy a že nemohly každému jinému tkalcovskému dělníku v továrně žalované zaměstnanému býti svěřeny. Posoudil proto soud odvolací věc po stránce právní správně, uznáv práce žalobcovy u žalované za vyšší nekupecké služby, neboť činnost žalobce u žalovaného byla nejen službou dozorčí, nýbrž do jisté míry i vůdčí, vyžadující odborných znalostí, zvláště znalosti různých soustav strojů tkalcovských. Otázku kvalifikace žalobcových služeb u žalované jako otázku právní mohl a musel soud odvolací samostatně řešiti, a nebyl vázán posudkem obchodní, živnostenské a průmyslové ústředny v H. Opačný názor dovolatelky je nesprávným. Co dovolatelka v dovolání ohledně organizace práce v její továrně uvádí, nemá pro posouzení kvalifikace služeb žalobcových významu, když je jisto, že práce žalobce u žalované nemohl beze všeho každý jiný dělník konati. Postavení Jaroslava L-a v továrně žalované nemá, jak soud odvolací v napadeném rozsudku uvedl, pro posouzení kvalifikace úkonů žalobcových jako vyšších nekupeckých služeb významu, neboť konání vyšších prací na straně Jaroslava L-a dle zjištěného skutkového stavu věci nevylučuje oné kvalifikace úkonů žalobcových. Za práci jemu podřízeného dělnictva byl žalobce dle dopisu ze dne 7. ledna 1921 zodpověden a tvrzení dovolání, že žalobce nebyl ani samostatným, ani za dělníky zodpovědným, neodpovídá obsahu tohoto dopisu. To, že žalobce

nevedl záznamů ani o počtu hodin, ani o přidělené práci, že neobstarával materiál, nepsal tkalcům hodiny za čekání atd., není pro kvalifikaci služeb žalobcových u žalované do té míry rozhodným, aby proto jeho úkoly jako vyšší nekupecké úkony nemohly býti kvalifikovány a smysl, který v tomto směru dovolatelka do rozhodnutí tohoto soudu ze dne 1. července 1924, Rv I 552/24, čís. sb. n. s. 4028, vkládá, v tomto rozhodnutí obsažen není, naopak odpovídá stanovisko v tomto rozhodnutí nejvyšším soudem zaujaté plně právnímu názoru soudem odvolacím v napadeném rozsudku ohledně kvalifikace služeb žalobcových jako vyšších nekupeckých služeb vyslovenému.

Čís. 5079.

Zaopatřovací požitky bývalých zaměstnanců na velkém majetku pozemkovém.

Zaměstnanci na velkém pozemkovém majetku, připadlém čsl. státu na základě mírových smluv, nepřísluší nárok na zaopatřovací požitky dle zákona ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n., třebas nepožívá zaopatřovacích požitků podle normálu pro státní zaměstnance.

(Rozh. ze dne 26. května 1925, Rv I 677/25.)

Bývalý kočí na velkostatku Brandýs nad Labem domáhal se na Československém eráru placení zaopatřovacích požitků dle zákona ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n. Oba nižší soudy uznaly podle žaloby. Nejvyšší soud žalobu zamítl.

Důvody:

Napadeným rozsudkem byly žalobci jakožto bývalému zaměstnanci na velkostatku Brandýs n. L. přiznány zaopatřovací požitky podle zákona ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n. vůči žalovanému eráru jako vlastníku onoho velkostatku. Leč, jak žalovanému eráru, uplatňujícímu dovolací důvody čís. 4 Šu 503 c. ř. s., přiznati dlužno, neprávem. Podle nesporného, pokud se týče žalovanou stranou nepopřehého žalobcova přednesu, sloužil žalobce jako kočí na velkostatku Brandýs n. L. a byl dnem 1. ledna 1918 dán s výslužným do pense. Žalovaný čsl. erár nabyt velkostatku Brandýsa n. L. po bývalém císaři Karlovi na základě mírových smluv (§ 208 mírové smlouvy Saint-Germainské ze dne 10. září 1919, čís. 507 sb. z. a n. z roku 1921 a zákon ze dne 12. srpna 1921, čís. 354 sb. z. a n.). Tato posléz uvedená okolnost, že velkostatek Brandýs n. L. připadl žalovanému čsl. státu na základě mírových smluv, jest důvodem, proč žalobci požitky podle zákona ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n. přiznati nelze. Ustanovuje § 2 uvedeného zákona, že vyloučení jsou z osob v Šu 1 jmenovaných, to jest těch, jimž se zaopatřovací požitky zákonem tím upravují, zaměstnanci a pozůstalí po zaměstnancích na pozemkovém majetku státním, dále na majetku, jenž připadl státu podle mírových smluv, na statcích nadačních a fondovních, spravovaných úředníky státními neb úředníky